

چکیده

بناها و بافت های تاریخی از جمله ثروت های فرهنگی و مظاهر تمدن شهرها به شمار می روند، که اغلب در طرح های جامع شهری مهجور واقع می شوند. از جمله این بافت های با ارزش، بافت تاریخی چالش تر را می توان نام برد که در اثر عوامل مختلف دچار فرسایش شده و ساختار پیوسته آن رو به زوال است. در این پژوهش با شناخت بافت شهری چالش تر و آسیب های وارده بر آن راهبردهایی جهت محافظت و مرمت بخشی از آن ارائه شده است. این پژوهش به صورت مطالعات میدانی و مطالعات کتابخانه ای انجام گردید، که بخش اعظم مطالعات انجام شده میدانی بوده است.

پس از تعیین روش تحقیق، با توجه به بررسی تاریخ مرمت شهری، مفاهیم و تئوری ها و تجارب مرمت شهری در ایران و جهان به نظر می رسد با توجه به ویژگیها و پتانسیل های موجود در بافت تاریخی چالش تر نظریات کاملوسیه و منشور بورا جهت ساماندهی آن همخوانی بیشتری دارد. بر این اساس مطالعات تاریخی، جغرافیایی، فرهنگی بر روی استان چهارمحال و بختیاری، شهر کرد و چالش تر انجام گرفت. الگوهای منظر شهری چالش تر تماما مورد مطالعه و مستند نگاری قرار گرفت. کلیه گذرها و دسترسی ها، جداره های شهری، دخل و تصرف های اخیر شناسایی گردید، تمامی عناصر شهری با ارزش موجود و از میان رفته بر روی نقشه ها جانمایی گردید. پلان شهری کیفیت ابنیه، کاربری ها، قدمت، مالکیت، مواد و مصالح و... در همین راستا تهیه گردید.

مهمترین عوامل فرسایش بافت تاریخی چالش تر مورد مطالعه قرار گرفت که شامل: سیستم مدیریت شهری، مشکلات ناشی از عوامل طبیعی، مشکلات ناشی از فرسودگی کالبد و... می باشد.

بر اساس مطالعات صورت گرفته روی وضع موجود و طرح های فرادست، پیشنهاداتی جهت ساماندهی بافت تاریخی چالش تر ارائه گردید، که مهمترین آنها شامل: ایجاد فضای سبز در محل کوشک باغ سرپوشی ده، ایجاد پارکینگ در محل اصطبل ارگ حاکم نشین و ساماندهی میدانچه بافت و ایجاد فرهنگ سرایی با برد استانی در ارگ حاکم نشین به منظور تداعی میزان نفوذ حاکمان چالش تر بر منطقه و احیاء هنر های از یاد رفته و در حال زوال چالش تر. چنانچه بافت های تاریخی بخشی از شه ر امروزی دیده شوند و به گونه ای درست مورد مطالعه و ارزیابی قرار گیرند، نه تنها می توانند به عنوان سرمایه ای جوابگوی نیازهای امروزی ساکنان قرار گیرند، بلکه می توانند از جمله عوامل موثر در امر توسعه پایدار شهری واقع گردند.